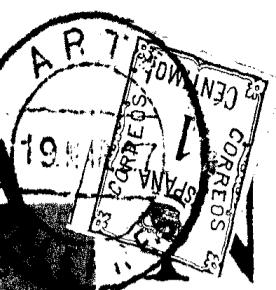

LLEVANT

D. Llorente Director
Seminario

Añy XI Núm. 387
ARTA 18 de Mars 1927.

DEU I PATRIA

PREUS
Artá, i comarca any 4Ptas.
A l'ora id 6
Extranger id 0 p

Nueva contestación a Aliatar

En el último número de Llevant el Sr. Aliatar sigue ocupándose de la ayuda que el Ayuntamiento obliga a facilitar a los particulares, para la construcción de alcantarillado. Nos place seguir discutiendo con el Sr. Aliatar que parece hombre sincero y comprensivo, a quien agradecemos el sentido general de su artículo y rogamos siga llevando a la prensa estas cuestiones. Creemos por otra parte que el Sr. Director de Llevant acogiéndos estos escritos, está prestando un buen servicio a la cultura política-administrativa de nuestro pueblo, entre otras razones porque la pública discusión limita el campo a la ficción a la falacia o a la calumnia, aquí en general sinónimos de ignorancia.

Antes de empezar recogemos la afirmación, que no es nuestra, sino del Sr. Aliatar, de que no sabe ningún pueblo de Mallorca que nos aventaje en cuanto a la resolución de este problema; y consignemos enseguida nuestra completa conformidad con la otra afirmación de que hay que poner la vista más arriba aún cuando no tengamos en Mallorca quien nos iguale.

El único punto de discrepancia está condensado en estas palabras del articulista anónimo: «El Ayuntamiento tiene realmente derecho a obligar a que los vecinos ayuden, pero justicieramente debía hacer toda la red de alcantarillado sin recurrir a la ayuda particular.» (1)

En nuestro escrito anterior decímos que, en general el Estatuto Municipal obliga a los Ayuntamientos a hacer estas obras con la ayuda de los vecinos más directamente interesados y esto, que parece no haber leído el Sr. Aliatar, vamos a demostrarlo:

Dice el artículo 534 del Estatuto Municipal: No podrá establecerse nin-

guno de los gravámenes de los aparcados a) b) c) e) g) h) i) j) k) l, del artículo 380 sin que proceda (léase preceda) la exacción de las contribuciones especiales autorizadas por el nº 2º del artículo 316.

Advertimos que el Estatuto llama contribuciones especiales a las que se imponen a los vecinos interesados en ciertas obras, y hacemos notar igualmente que entre los gravámenes enumerados figuran todos los que el Ayuntamiento tiene en vigor.

A mayor abundamiento, dice el Sr. Abella en su Comentario del Estatuto Municipal, página 374, que indudablemente puede el Ayuntamiento dejar de construir obras de las que requieren contribuciones especiales, pero que si las construye, debe forzosamente imponer estas contribuciones, ya que no haciéndolo, prácticamente pierde todos sus ingresos, incluso los que, recaudados por el Estado, son en parte cedidos a los Ayuntamientos.

Y ahora atienda bien, no ya el articulista, sino los dos o tres sabios que afirmaban que sus razones eran incontestables: Dice el artículo 355 del Estatuto Municipal: Las contribuciones especiales para la construcción de alcantarillas no importarán menos de un tercio ni excederán de dos tercios del coste de las obras.

Las conexiones de las fincas con la alcantarilla general serán integralmente de cuenta de los respectivos interesados.

Faltan solamente demostrar la afirmación contenida en nuestro anterior escrito de que las contribuciones especiales son hoy de general aplicación. Para ello no precisa insertar una larga lista de pueblos en los que estas obras se hacían antes sin, y ahora con, la ayuda de los vecinos más directamente beneficiados; anotaremos solamente las tres cabezas de Partido judicial: Palma, Inca y Manacor si

bien en cuanto a estos últimos pueblos nos referimos a otras mejoras y no al alcantarillado, porque apenas los tienen. Palma ha empleado este procedimiento solamente en las alcantarillas construidas recientemente, que son las de las calles de Herrería, Sindicato, Bolsería, Colón, José Anselmo Clavé y Baluarte de Zanoguera. A los vecinos de estas calles, y de aquellos y de todos los demás pueblos, no se les ha ocurrido que la aplicación de estas leyes les hiciera de peor condición que a sus convecinos del siglo pasado.

En resumen; creemos haber demostrado 1º Que la ley obliga a los Ayuntamientos a exigir contribuciones especiales para la construcción de alcantarillas 2º Que esta ley es hoy de general aplicación en Mallorca; y desde luego mucho más fuera de Mallorca.

¿Ha quedado convencido el Sr. Aliatar?

¿Quiere algo más de nosotros?

La Comisión Permanente.

Vida de l'Església

Amb aquest títol tornem a començar una nova sèrie d'articles per sortir al enquadre d'aquells esperits senzills que s'agen pocs medis d'il·lustració, però principalment per sortir a camí a n'els enteniments que s'anomenen il·lustrats, sense que tenguen res de llustre.

Altres temps amb la firma de «Ruso» vaig expositar la veritat de l'Església catòlica, demostrant esser falses totes les demés que surgiren d'ella i que després d'ella venen la seua naixensa. Are m'propòs desenrotlar la seua vitalitat, si Deu m'ajuda i el temps m'ho permet.

(1) Lástima que esta manifestación no vaya acompañada del ofrecimiento de un millón de duros.

Comensaré per demostrar la seua infalibilitat i seg iré presentant el seu progrés vital.

Pels qui tenim ben arrrelada la nostra fé i tenim certa il·lustració, no surgeixen dutes respecte d' aquesta vitalitat constant de l'església però molts són els qui s'anomenen catòlics, qui, o per falta de de seure, o per preten-sions incalificables, desconeixen aquesta vida sempre plena i vigorosa de que ha dis- stat i disfruta la nostra Mare l'Església Católica, Apostólica Romana.

Já se que són molt humils les columnes d'aquest periòdic; se que per alló de que no es diari, de que és local i altres raons, no despert la seua lectura un gran interès en els lectors.

LA FIGUERA CIUTADANA

Del figueral pagés me trasplantaren
xalesta, verda, sana, vessant vida,
i aquí dins me fencaren,
dins un corral humit qu'el sol olvida.
Aquí visc sensa humor i macilenta.

En el jardi veïnat
ressona empresonat
el plahí d'un brollador que la lluenta
decoració del mur sembrat de llagrimes:
Elsà's queixa l'àuellada
entre les reixes d'or encativada.

No'm donen goig de flors i plantes fines
simètriques fileres,
ni els marbres, ni les ànfores llatines,
ni grans casals devora amples carrees.

Per elles l'automòbil foll traspassa
follant-me coix amb polsegada impura.

Per elles juguen nins alloure massa:
impúdica llur faç i sens frescura
del gran mon quells rodetja.

Per elles es passetja
el frívol jovensà, la dama altiva,
aqueell febrós esclau
de l'or, i amor lasciva
i el desgraciat obrer del qual la pau
perduda fou dins falsa perspectiva.

Xó es l'aire que respir:
el fétid baf de la malícia humana;
la ruïna i el desconcert per tot l'entorn.
I així se passa el jorn.
I vé un cansat crepuscle, i en sa malsana
claror d'aram pareix qu'el jorn escola
tota sa verinada.
I quant son derrer raig dins la gran gola
de la nit ja s'és fus, en la callada
i austera soletat es sent estona,
com un pútrid ressó,
la música del ball qu'el Cafè dona.

terés, però també sé que Deu se serveix de coses petites i humils per obrar coses grans, com diu ben clar el gran Apóstol St. Pau; i si Deu no desprecia lo petit i humil, antes ben d'ell se serveix per realitzar meravelles, perquè s'hom no de pretenir despreciar lo que Deu no desprecia? Tal volta dins les sepielles exposicions i discussions qu' anirem presentant hi trobi qualche sortida dels seus inveterats dutes respecte de la nostra fe catòlica.

Basta per vui; aprofita l'oació per saludar cordialment a tots els artanenes el qui artanenc es sent are i sempre.

Rufo

De la Caixa Rural

CONFERÈNCIA

Diumenge passat ocupà l'atenció del públic qu'invasà la sala d'actes de la Caixa Rural el veterinari artanenc D. Antoni Gili, donant una conferència sobre les malalties dels porcs, medis de evitar-les i l'asegurança d'aquest bestià.

El conferenciant procurà adaptar-se el auditori despuntant, lo més possible, son treball de tecnicismes i anant a la pràctica.

Digué que se li havia encarregat una conferència sobre malalties i assegurança dels porcs i que si com a menyscal li tocava entendre en les primeres no era així en referència al seguir si se havia acceptat l'ençàrreg ja per deferència a la persona que li demanà ja perque tractant-se de formar una societat de segurs, qualqu havia de partir devant.

Fa tres anys que la malaltia més extraordinàriament els porcs de la nostra comarca; fa dos anys també feu maig i l'any passat seguí la mortandat, encara que en menor cantitat.

Parla amb extensió de les diferències entre el mat roig i el joc volant o carbuncle; dels primers experiments del gran Pasteur i de la troballa definitiva dels microbis en 1835, si se no se sapigué encare aplicar-los el remei i se comensà a usar el suero.

Diu que les malalties de porcs més corrents son la pesta, el mal roig, la septicèmia i el paratísus, i se fixa principalment en les dues primeres que son les que més víctimes venen causant per aquí. Retreu la pesta porcina que fa anys invadi Sa Torre fins a Son Favà i els medis com fou capturnada passant a tractar detalladament del mal roig.

El microbi afavent-se introdueix en un porc tarda dies a desarollar-se; per consegüent (pot esser) molt be que se traslladi d'una assolla a un altre, ports que paresquen dans i duguin ja infiltrat el microbi que passats alguns dies causarà els seus efectes.

Son medis de propagació, idó, els camvis d'assoll, les sabates o mans del qui les cuida, les mosques etc. Un tot sol no pot fer baixar però evitar la propagació, però si podria fer-ho una societat, per això convindria se constituís aquesta i emprengues una campanya de desinfecció dels carros i baggens de transport i si importas, per aplicar la llei que castiga i dona també molts de medis d'evitar la propagació.

Detallà les experiències d'en Pasteur pel cultiu de microbis i la vacunació poguent observar qu'els porcs meus de quatre mesos no tenen el mal. Explica les experiències d'en Laclanche per la formació de serigots i la suero-vacunació, qu'es lo

VX que les pàxines d'informació que més està avui en ús.

Cita molts de casos pràctics que han succeït a clients seus i diu que les injeccions del serigot mai li han fallat si arriben d'hora; i han dat sempre magnífics resultats.

Descriu la pesta i diu després que amb la vacunació se pot assegurar que uns 80 per cent no la tendrán i aturant la pesta el mal roig casi es pot dir que no hi hauria ja malalties de porcs en el terme.

Parla del segur de porcs i de com creu que convindria se fes. S'haurien d'escriure o assegurar-se en una època determinada v.g. abril o maig i pagant una prima.

Els porcs assegurats s'haurien de marcar per no equivocar-se.

Essent petit el porc que's morís, podria estimar-se el seu valor, i essent gros pesar-se. Sols deu pagar-se un ant per cent del seu valor.

Per dur-ho a la pràctica creu que convé formar d'entre els presents una Comissió que fassi el Reglament i una volta fet tornar reunir els interessats i se discutiria constituint després la societat que de segur seria ben rebuda per tothom.

El treball del Sr. Gilli fou bastant aplaudit al final i acte seguit s'anomenà la Comissió proposada per ell amb els fins indicats quedant en reunir-se altre cop els concurrents el quart diumenge d'aquest mes.

Pel dia 25 s'anuncià altre conferència a càrrec del M.I. Sr. D. Antoni Sancho, Canonge de la Seu de Ciutat.

Religiosos

PARROQUIA

Així comencaren les Coranades Horeres dedicades al Patriarca St. Josep Demà, dia del Sant, a les 10 del matí haurà solemne Ofici Major. La reserva se ferà el dissabte vespre després del sermó com també diumenge en què se ferà la Conclusió a la mateixa hora. Predica el P. Coremer.

El divendres qui ve, diada de la Mare de Déu de Mar, se ferà la festa de les Mares Criatures amb Comunitat general i oficis solemnes en la qual farà el Canonge de la Seu M. I. D. Antoni Sancho.

REGISTRE

NAIXEMENTS

Dia 7 de Mars— Elisabet Blasco Ruiz— Fia de Braulio i Maria de sa

Colònia

Dia 9 Magdalena Ginard Gil i María Ginart Gil bassones fies d'en Pere Monseriu i Magdalena Turca.

MATRIMONIS

Dia 12 Guillem Vives Negre(a) de Sa Badaya amb Antoni Tous Esteve (a) De la Font Calenta, fadrins.

Dia 12— Bartomeu Lliteras Sureda (a) Pataca amb Francimaina Ferragut Ferter (a) de Sa Serra, fadrins.

Dia 17— Bartomeu Muntaner Flaquer (a) De Son Forte amb Maria Moyá Flaquer, Tasana, fadrins.

CANOSTRA

DEL TEMPS

Els temps s'és estirat tant que ha fets casi tots els dies primaverals. D'això s'enqueden els païssos, que desitgen que plaga; perque els sembrats van macilents a causa de la sequia i la terra no ama les feines perque la crosta és molt dura. Si no plou prest, l'anyada serà dolentissima.

Una volta compost lo anterior el dia s'és enraigut moltet i al horabaixa i de vetlada ha fet alguns ruixats. Si dura tal volta tendrem la saó tant desitjada.

CRISIS

Ja sia per causa de la mala ayda de l'any passat, i per proxima, molts de pagesos s'abstenen de donar feina i veta qui que se troben molts d'homos sense jornal. Com totes les arts estan ligades semblant crisis amenaçosa també a la mestraleria de manera que ja algun mes tres de picapedrers han redunits els travys per escassetjar la feia.

Se disfruta per are d'un estat sanitari inmillorable. No hi ha ni un mort ni cap viaticat. Tampoc sabem malalts de molta gravetat.

SUBASTES

La Junta o Comissió que havia de fallar la concessió de les subastes que quedarán

de resolució l'altra setmana acordà otorgar la de les clavagues dels carrers Centre i Fondo a Mestre Bartomeu Flaquer (a Mangoli) i la del Km. d'explanació del camí de l'Alqueria Vella o de S Ermita a Mestre Juan Ferrer Ginard (a) Sacristà.

CONDUCCIO DE MORTS

Diumenge se subastà la conducció de cadavres al cementeri amb el cotxo dels morts. Compàrregueren alguns postors; En Rafael Rey, En Mondoy i en Miquel Llodrà (a) Massot. El millor postor fou aquest darrer i a ell fou adjudicada.

CONTRIBUCIO

Desde dimecres està oberta la cobrança del primer trimestre de la contribució territorial, industrial i matrícula. Demà és el darrer dia; després s'haurà d'anar a pagar a Capdepera.

CASAMENT

A la Parròquia se casaren ahir En Bartomeu Muntaner Flaquer fill de Pamo Antoni de Son Forte i Na Maria Moyá, filla de Mestre Baltasar Moyá Desitjam a la novella pareya, que pugui estar molts d'anys plegats amb pau i alegria, com Sant Josep Maria.

CONDOLIA

El dona ben expressiu a la benemerita Dña María Llussá Vda de Dr. Monseñor Sancho la qual en la vila de Candepera ont temporalment resideix, ha rehidratat la fàbrica i la mort de seu filla mare. Deu hagi tristesa a la Glòria l'ànima de la difunta. L'ona de resignació així atribulada filla a la qual acompanyant en soh sentit.

OBSEQUI

En els mostradors de Can Jan heiresta exposada una artística i valiosa palangana de plata que en son fond gravada la fatxada de la senyorial casa de Can Jordana amb dedicatòria al R. D. Josep Sancho de la Jordana. Es un obsequi que en la festa otoniàstica del seu Director li fa la Congregació Mariana. Sia enhorabona a un i altres perque aquest record honra així a qui

Biblioteca circulant de la Caixa Rural

Obres que poden ser demanades.

Secció Literatura.

Rondalles Mallorquines, d'en Jordi des Recó.
Hei ha els 9 toms publicats.

Contarelles, d'en Jordi des Recó.

Coses Nostres d'en Bartomeu Ferrá

La Espada de San Fernando, Novela per L'uis de Eguilaz.

El Secreto de la Solterona, per E. Marlitt.

Ben Hur, novela històrica per Lewis Wallace— Dos toms.

Tigranate— Novela històrica pel P. Juan Josep Franco. 2 toms

Dra Urraca de Castilla— Novela històrica per Francesc Navarro Villoslada 21

Últimos días de Pompeya, novela històrica per E. T. Buliver. 2 toms.

Doña Blanca de Navarra. Crònica del segle XV
per Fr. Navarro Villoslada. 2 toms

Angela. Novela per Conrat de Bonladden.

Quo vadis?... Novela històrica per Enric Sienkiewicz.

Santa Teresa. Sa biografia

Balmes id

El Pan de la Emigración. Novela per Enric Sienkiewicz.

Los Hijos de la Montaña. Novela.

Jeromín pel P. Coloma

Nuevas Lecturas. id

Nuevas Pinceladas. id

Pinceladas del Natural. id

Cuentos para niños. id

Cuadros de Costumbres populares. id

La Reina Mártrir. id

Del Natural. id

Seguirá

¡VOLEU ESTAR BEN SERVITS?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

té una Agència entre Artá i Palma i hei
va cada dia.

Serveix amb prontitud i seguretat tota
classe d'encàrregos.

Direcció a Palma: Harina 8. An es cos-
tat des Centro Farmacèutic.

Artá: Palma nº..

LAS NOVEDADES

EN

Tejidos

Mercería

Perfumería

DE JUAN VICENS

CALLE DE ANTONIO BLANES 8

Automòvils de lloguer

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l'Estació.
Tenen servei combinat amb el Ferrocarril.

Escursions a Ses Covetes, Calarratjada i demés
punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carre d'En Pitxol n.º 8.

Id Son Servera n.º 29

| ARTÁ.

NAUMAN
MAQUINAS PARA
COSER Y BORDAR

La Fàbrica más grande de Máquinas
para coser y bordar del continente.

(MARCA ALEMANA)

DEPOSITARIO EXCLUSIVO EN ARTÁ

CAN GANANSI

Disponible

AGENCIA DE ARTÁ A PALMA
I VICEVERSA D E
ANTONI GILI (A) COMUNA
Y
BME. FLAQUER (A) MANGOL
SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA
DE PREUS
ENCARREGS A DOMICILI
Palma -- Banc de S'oli, 24
DIRECCIO Artá--Can Mangol, Angulo
-- Can Comuna Gento

GRANJA BARCINO
PER TOTA CLASSE D'AVIRAM DE RAÇA
CUNIS, COLOMS, ÀLIMENTS ESPECIALS
PER POLLIS, I PONEDORES, INCUBADORES; ANELLES. PLANS I CONSULTES
CONSELL-MALLORCA
ALMACENES ATÓNS
DE
RAFAEL FELIU BLANES
CALLE DE JAIME II n.º 39 a 149
Palma de Mallorca
SASTRERIA PARA SEÑORA
Y CABALLERO
ARTICULOS Y NOVEDADES
PARA VESTIR DE TODAS CLASES

Ensaimades i panets
En lloc se troben millors que a la
PANADERIA Victoria
ES FORN NOU
Miquel Roca Castell
A sa botiga hei trobarem sempre pans
ane's galletes, biscuits, rollets, i tota
esa al pasticaria.
LA MESE SE SERVEIX a DOMICILI
Netedat, prontitud i economia
DSPAIG:
Carrer de Palma 8 bis. ARTÁ